

Dekomunizacja nie na koszt samorządów

Kategoria: Sejm, Senat i Prezydent
Opublikowano: piątek, 02, grudzień 2016 23:00
Monika Małowiecka
Odśłony: 1385

---

29 listopada br. odbyło się pierwsze czytanie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej. Na posiedzeniu połączonych komisji sejmowych: Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, posłowie zostali zapoznani z intencjami wnioskodawców i treścią proponowanych zmian.

Zakaz wznoszenia pomników

Projekt zakłada m.in. wprowadzenie zakazu wznoszenia pomników propagujących ustrój totalitarny. Pojęcie „pomniki” ma obejmować również: kopce, obeliski, kolumny, rzeźby, posągi, popiersia, kamienie pamiątkowe, płyty i tablice pamiątkowe, napisy i znaki. Przepis przewiduje wyłączenia obejmujące pomniki, które nie są wystawione na widok publiczny, tych które są wystawione w celu innym niż propagowanie ustroju totalitarnego, w ramach działalności artystycznej, edukacyjnej, kolekcjonerskiej, naukowej lub o podobnym charakterze oraz pomniki wpisane do rejestru zabytków. Powyższe wyłączenia mają na celu zachowanie pomników, które nie służą propagowaniu ustroju totalitarnego. Inny charakter ma wyłączenie z reżimu ustawy pomników położonych w obrębie cmentarzy albo innych miejsc spoczynku. Są to miejsca pamięci i spoczynku ofiar wojennych, zarówno żołnierzy jak ludności cywilnej. Zachowanie pamięci tych ofiar ma wymiar moralny, dlatego nowelizacja nie ingeruje w takie pomniki.

Usuwanie pomników i opinia ZPP

Warto zaznaczyć, że przedłożony komisjom projekt zawiera wiele propozycji modyfikacji zgłoszonych przez Związek Powiatów Polskich w toku prac w Senacie. Jak możemy przeczytać w uzasadnieniu projektu, uwzględniono uwagi dotyczące konieczności rozstrzygnięcia o kosztach usunięcia pomnika oraz wydłużenia vacatio legis.

Szczególnie istotną uwagą uwzględnioną przez projektodawców jest wprowadzenie mechanizmu ponoszenia kosztów usunięcia pomnika przez Skarb Państwa. Zgodnie z projektem, w zakresie pomników, które będą istniały w dniu wejścia ustawy w życie, właściciel lub użytkownik wieczysty gruntu, na którym znajduje się pomnik, będzie miał 12 miesięcy na przywrócenie stanu zgodnego z prawem. Jeżeli obowiązek ten zostanie wykonany, Skarb Państwa poniesie koszty usunięcia pomnika, chyba że pomnik został postawiony przy udziale właściciela lub użytkownika wieczystego. Jeżeli obowiązek usunięcia pomnika nie zostanie wykonany, wojewoda wyda decyzję o nakazie usunięcia, a uprawniony do nieruchomości straci prawo zwrotu kosztów usunięcia pomnika.